

Pytania dotyczące realizacji operacji z zakresu budowy mikroinstalacji prosumenckich wykorzystujących odnawialne źródła energii, służących do wytwarzania energii, w szczególności energii elektrycznej lub ciepłej – część 1.

Działanie 321: „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” PROW 2007-2013

1. Jakie dokumenty będą potrzebne do wniosku o przyznanie pomocy?

Wykaz dokumentów, które będzie należało złożyć wraz z wnioskiem o pomoc będzie określony w formularzu wniosku. Dodatkowo instrukcja wypełniania wniosku będzie wskazywać, jakie załączniki są wymagane w przypadku wnioskowania o dofinansowanie mikroinstalacji prosumenckich. Wśród załączników, które będzie należało załączyć do wniosku znajdują się min.: szacunkowe zestawienie kosztów – oryginał lub kopia, program funkcjonalno użytkowy – kopia, mapy lub szkice sytuacyjne oraz rysunki charakterystyczne dotyczące umiejscowienia operacji – oryginał lub kopia, zgłoszenie zamiaru wykonania robót budowlanych właściwemu organowi, potwierdzone przez ten organ – kopia (w przypadku gdy wymagają tego przepisy Ustawy prawo budowlane).

2. Co rozumiemy pod pojęciem „budowa mikroinstalacji prosumenckich”? co można w ramach tego zamontować?

Definicja mikroinstalacji zawarta jest w ustawie Prawo energetyczne oraz w ustawie o odnawialnych źródłach energii. Jest to instalacja wykorzystująca do wytworzenia energii elektrycznej lub ciepłej odnawialne źródło energii, o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 40 kW, przyłączone do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV lub o łącznej mocy zainstalowanej ciepłej nie większej niż 120 kW. Wytwarzana energia ma być przeznaczona na potrzeby własne beneficjanta.

W ramach przedmiotowego działania będzie można realizować wszystkie rodzaje mikroinstalacji prosumenckich wykorzystujących odnawialne źródła energii:

1. Energia elektryczna (np. ogniwa fotowoltaiczne, mikroelektrownie wiatrowe oraz układy mikrogeneracyjne);

2. Energia ciepła (np. kotły na biomasę, kolektory słoneczne, pompy ciepła).

Przy planowaniu zastosowania rodzaju mikroinstalacji należy mieć na uwadze krótki okres jaki beneficjent będzie miał na rozliczenie projektu (16 października 2015 r.) oraz konieczne do uzyskania pozwolenia, o których mowa w ustawie prawo budowlane.

3. Jakie koszty zostaną uznane za koszty kwalifikowalne w ramach budowy mikroinstalacji prosumenckich?

Koszty ogólne związane z realizacją operacji (np. zaprojektowanie instalacji, dokumentacja techniczna) oraz koszty zakupu i montażu urządzeń służących wytwarzaniu energii elektrycznej lub ciepłej wykorzystujących energię pochodzącą z odnawialnych źródeł energii.

4. Czy są jakieś ograniczenia jeżeli chodzi o moc pojedynczej mikroinstalacji?

W projektowanym rozporządzeniu w § 2 pkt 5 wprowadzono następujący przepis:

„gminie – w przypadku operacji dotyczącej budowy mikroinstalacji prosumenckich wykorzystujących odnawialne źródła energii, służących do wytwarzania energii, w szczególności energii elektrycznej lub ciepłej, z przeznaczeniem na potrzeby własne, zwanych dalej „mikroinstalacjami prosumenckimi” i dalejw § 3 ust 4 „Operacja dotycząca mikroinstalacji prosumenckich na obiektach użyteczności publicznej, może być realizowana również na obiektach niebędących obiektami użyteczności publicznej, pod warunkiem, że wytworzona energia elektryczna lub ciepła będzie wykorzystywana wyłącznie na potrzeby gospodarstw domowych.”

Mając na uwadze powyższe należy na etapie projektowania określić racjonalne zapotrzebowanie na energię elektryczną lub ciepłą dla danego obiektu pełniącego funkcje użyteczności publicznej. W przypadku projektowania mocy mikroinstalacji, które będą używane osobom fizycznym projektant powinien uwzględnić zapotrzebowanie danego gospodarstwa na energię elektryczną lub ciepłą.

W żadnym przypadku moc zainstalowana mikroinstalacji nie może przekroczyć 40 kW mocy elektrycznej lub 120 kW mocy ciepłej w przypadku jednoczesnego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej.

5. Czy jedna osoba może ubiegać się o budowę dwóch różnych mikroinstalacji (np. pompa ciepła i ogniwa fotowoltaiczne)?

Potrzeby energetyczne odbiorców energii składają się z zapotrzebowania na ciepło i energię elektryczną. Ważne aby instalowane urządzenia nie spowodowały przekroczenia zapotrzebowania odbiorcy na poszczególne rodzaje energii tj. ciepło i energię elektryczną.

Odp. jedna osoba może ubiegać się o budowę dwóch różnych mikroinstalacji (np. pompa ciepła i ogniwa fotowoltaiczne).

6. Kto może ubiegać się o budowę mikroinstalacji, czy tylko osoby fizyczne czy również np. osoby prawne, prowadzące działalność gospodarczą, spółdzielnie, wspólnoty itp.?

Beneficjentem działania jest gmina. Gmina w ramach umowy użyczenia może przekazać wszystkie lub część zakupionych w ramach działania mikroinstalacji osobom fizycznym. W przypadku przekazania mikroinstalacji osobom fizycznym prowadzącym działalność gospodarczą wytworzona energia elektryczna lub ciepła może być wykorzystana tylko na potrzeby gospodarstwa domowego tych osób.

7. Czy mikroinstalacja będzie mogła być montowana na wszystkich budynkach np. budynki mieszkalne, budynki w których prowadzona jest działalność gospodarcza, budynki wielorodzinne, bloki mieszkalne itp.?

Mikroinstalacja będzie mogła być montowana na budynkach mieszkalnych, budynkach, w których prowadzona jest działalność gospodarcza, budynkach gospodarczych lub budynkach wielorodzinnych. Usytuowanie mikroinstalacji podyktowane będzie bardzo często właściwym i najbardziej wydajnym dla pracy danej mikroinstalacji usytuowaniem (np. nasłonecznieniem danej elewacji). Należy jednak pamiętać, że uzyskana energia z mikroinstalacji może być wykorzystana wyłącznie na potrzeby obiektów użyteczności

publicznej lub gospodarstw domowych osób, którym gmina w drodze umowy użyczenia przekazała mikroinstalację.

8. Czy w przypadku budynków wielorodzinnych, bloków mieszkalnych każdy mieszkaniec występuje o instalację dla siebie czy wspólnie o jedną?

Dopuszczalny jest zarówno wariant pierwszy jak i drugi. Jeśli w danym budynku wszyscy mieszkańcy są zainteresowani korzystaniem z mikroinstalacji zakupionych w ramach przedmiotowego działania wskazane jest wystąpienie o montaż jednej mikroinstalacji, która pod względem parametrów będzie w stanie wytworzyć, odpowiednio do zapotrzebowania mieszkańców tego budynku, poziom energii elektrycznej lub ciepłej.

9. „§ 2b. Pomoc przyznawana na operacje dotyczące budowy mikroinstalacji prosumenckich wykorzystujących lokalne, odnawialne źródła energii, w szczególności energii elektrycznej i ciepłej stanowi pomoc de minimis, o której mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1):

a) o jaką kwotę chodzi, ile ona wynosi i czy dotyczy Gminy jako wnioskodawcy czy poszczególnych osób prywatnych które będą chciały zainstalować mikroinstalację?

b) czy limit pomocy na poziomie pomocy de minimis dotyczy wartości całkowitej wniosku czy dotyczy wartości poszczególnych mikroinstalacji?

c) jak weryfikować czy ktoś otrzymał pomoc de minimis?-na zasadzie oświadczeń?

Pomoc na realizację operacji dotyczącej budowy mikroinstalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii dla beneficjenta może wynieść maksymalnie 200 000 euro. Pomoc ta jest pomocą de minimis i jest badana dla beneficjenta trzy lata wstecz od daty jej udzielenia.

a) Ze względu na fakt, że wytworzona energia elektryczna lub ciepła będzie wykorzystywana wyłącznie na potrzeby gospodarstwa domowego, a nie na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej, nie będzie wymogu badania poziomu pomocy de minimis u osób fizycznych, które weszły w posiadanie zakupionych w ramach przedmiotowego działania mikroinstalacji prosumenckich.

b) Limit pomocy de minimis będzie dotyczył całkowitej wartości uzyskanej przez beneficjenta pomocy w ramach przedmiotowego działania.

c) Limit uzyskanej pomocy de minimis weryfikowany będzie na podstawie załączonych do wniosku o przyznanie pomocy zaświadczeń w zakresie uzyskanej pomocy.

Zaświadczenia o pomocy de minimis należy załączyć w przypadku, gdy wnioskodawcy w okresie obejmującym rok podatkowy oraz dwa poprzedzające go lata podatkowe udzielono pomocy publicznej przyznanej zgodnie z zasadą de minimis.

10. Jak należy interpretować zapis?: „ jeżeli koszty kwalifikowalne operacji dotyczą instalacji z zakresu budowy mikroinstalacji prosumenckich wykorzystujących lokalne, odnawialne źródła energii, w szczególności energii elektrycznej i ciepłej, na obiektach niebędących obiektami użyteczności publicznej na poziomie:

a) niższym niż 50% kosztów kwalifikowalnych - 0 punktów,

b) równym lub wyższym niż 50% kosztów kwalifikowalnych – 4 punkty”

- jeżeli gmina złoży wniosek o przyznanie pomocy na budowę mikroinstalacji tylko i wyłącznie na obiektach które nie są obiektami użyteczności publicznej (tylko obiekty prywatne) to wówczas otrzyma te dodatkowe 4 punkty?

Operacja będzie mogła uzyskać 4 punkty w przypadku gdy beneficjent (gmina) we wniosku wskaże, że co najmniej 50 % kosztów kwalifikowalnych operacji będzie dotyczyło budowy mikroinstalacji prosumenckich na obiektach nie będących obiektami użyteczności publicznej.

Jeżeli beneficjent (gmina) wskaże we wniosku, że 100% kosztów kwalifikowalnych operacji będzie dotyczyło budowy mikroinstalacji prosumenckich wyłącznie na obiektach, które nie są obiektami użyteczności publicznej operacja również uzyska 4 punkty.

11. Czy jest limit dofinansowania dla poszczególnej gminy w ramach wniosku?

Pomoc przyznawana na operacje dotyczące budowy mikroinstalacji prosumenckich wykorzystujących lokalne, odnawialne źródła energii, w szczególności energii elektrycznej i ciepłej stanowi pomoc de minimis, o której mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1). Biorąc powyższe pod uwagę, gmina na realizację operacji polegającej na budowie mikroinstalacji prosumenckich w ramach przedmiotowego działania może uzyskać dofinansowanie ze środków PROW 2007-2013 maksymalnie w wysokości 200 000 euro. Należy również pamiętać, że pomoc ta jest pomocą de minimis i jest badana dla wnioskodawcy w roku podatkowym przypadającym na rok, w którym składany jest wniosek oraz dwa poprzedzając go lata podatkowe.

12. Co w sytuacji gdy wyłoniona w przetargu firma złoży ofertę przekraczającą kwotę o jaką ubiegała się gmina? (taka sytuacja może mieć miejsce gdyż okres na realizację będzie bardzo krótki i firmy mogą to wykorzystać). Mieszkańcy będą musieli pokryć różnicę z własnych środków?

Ewentualna różnica kosztów przedsięwzięcia powstała w wyniku rozstrzygnięcia przetargu będzie mogła być pokryta z budżetu gminy.

13. Czy projekt może być realizowany na zasadzie zaprojektuj i wybuduj (zamontuj)? Czy możliwe będzie opracowanie programu funkcjonalno – użytkowego, który będzie przedstawiał analizę finansową?

Do realizacji projektu można będzie przystąpić na podstawie opracowanego programu funkcjonalno użytkowego. Wraz z programem funkcjonalno użytkowym (do wniosku załączamy kopię potwierdzoną za zgodność z oryginałem) do wniosku o przyznanie pomocy załączamy również szacunkowe zestawienie kosztów (kopia lub oryginał).

14. Czy będzie wymagany kosztorys inwestorski jako obowiązkowy załącznik do wniosku o przyznanie pomocy?

Jeśli do wniosku o przyznanie pomocy załączymy program funkcjonalno użytkowy nie będzie konieczne załączanie kosztorysu inwestorskiego.

15. W przypadku programu funkcjonalno–użytkowego będzie uwzględniona moc wyprodukowanej energii odnawialnej i prognoza zużycia oraz sposób włączenia do istniejącej instalacji. Czy ten program powinien być uzgodniony z zakładem energetycznym?

Zakłada się, że na etapie składania wniosku o przyznanie pomocy w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” nie będzie wymagane, aby program funkcjonalno–użytkowy był uzgodniony z zakładem energetycznym. Jednakże będzie to niezbędne na dalszym etapie realizacji projektu w celu podłączenia mikroinstalacji do istniejącej sieci (instalacji).

16. Czy wymagany jest projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe przy składaniu wniosku o wsparcie?

W odniesieniu do pomocy w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” nie przewiduje się konieczności dostarczenia projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

17. Czy wystarczy w związku ze składaniem wniosku i planowaną realizacją projektu przez gminę podpisać z zakwalifikowanym rolnikiem umowę o zgodzie na udział w projekcie? Jeżeli nie to, jakie są wymagane dokumenty?

Obowiązkiem beneficjenta jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania projektu.

Forma zabezpieczenia własności, w przypadku gdy montaż urządzeń będzie na nieruchomości niebędącej w jego posiadaniu, zależy od beneficjenta.

Analogicznie jak w przypadku inwestycji polegających na montażu przydomowych oczyszczalni ścieków na nieruchomościach należących do osób fizycznych przez beneficjentów działania w zakresie gospodarki wodno – ściekowej, również w przedmiotowym zakresie nie planuje się weryfikacji umów zawieranych pomiędzy gminą a uczestnikami projektu. Jednakże, jedno z kryteriów wyboru projektów dotyczyć będzie udziału kosztów kwalifikowalnych poniesionych w związku z instalacją urządzeń na obiektach niebędących obiektami użyteczności publicznej w całkowitych kosztach operacji. W związku z tym, jeśli na etapie składania wniosku o przyznanie pomocy wnioskodawca zadeklaruje, że zapewni instalację mikroinstalacji na obiektach niebędących obiektami użyteczności publicznej na poziomie równym 50% lub wyższym niż 50% kosztów kwalifikowalnych, będzie to wystarczające do oceny wniosku.

Spełnienie tego warunku będzie weryfikowane na etapie składania wniosku o płatność, gdzie zakłada się weryfikację umów beneficjenta z prosumentami.

18. Gdy rolnik w umowie potwierdzającej jego udział w projekcie, zobowiąże się partycypować w kosztach – w całości środków własnych za montaż instalacji. Czy od tej kwoty należy odprowadzić podatek?

Pomoc w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” w omawianym zakresie przyznana będzie gminie. Gmina powinna dysponować środkami na realizację całej inwestycji.

19. Czy gmina, jako wnioskodawca i beneficjent może być właścicielem mikroinstalacji, a rolnikowi przekazać umową użyczenia?

Beneficjentem działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” w omawianym zakresie jest gmina. Gmina jako właściciel mikroinstalacji może ją użyć osobie fizycznej, jednakże odpowiedzialność za realizację projektu, w tym osiągnięcie celu, spoczywa na beneficjencie. Formę zabezpieczenia zakupionej mikroinstalacji ustala beneficjent.

20. Czy należy zgłaszać w jakiejś instytucji umowy użyczenia pomiędzy gminą a rolnikiem?

Nie ma obowiązku przekazywania wraz z wnioskiem o przyznanie pomocy umów użyczenia pomiędzy gminą a rolnikiem do instytucji udzielającej wsparcia w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”.

21. Czy przy realizacji projektów dotyczących budowy mikroinstalacji w ramach działania „Podstawowe usługi (...)” mają zastosowanie przepisy z zakresu de minimis bądź pomocy publicznej?

W przypadku operacji z zakresu budowy mikroinstalacji prosumenckich wykorzystujących lokalne, odnawialne źródła energii udzielana pomoc ma charakter pomocy de minimis. Dlatego też wnioskodawca musi mieć na uwadze, iż wartość wnioskowanej kwoty pomocy nie może powodować przekroczenia ogólnego limitu pomocy de minimis, zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

22. Jakie podmioty będą miały prawo uczestniczyć w projekcie złożonym przez gminę tj. np.: gospodarstwo domowe, podmioty prowadzące działalność gospodarczą, gospodarstwa rolne, czy prowadzące działy specjalne. W związku z tym, czy energia wyprodukowana będzie mogła być zużyta do innych celów niż gospodarstwo domowe.

Przepisy zmienionego rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” objętego PROW na lata 2007-2013 nie określają rodzaju podmiotów, które będą mogły uczestniczyć w projektach przygotowywanych przez gminę. W związku z tym, mikroinstalacje do wytwarzania energii odnawialnej mogą być instalowane na nieruchomościach należących do wszystkich podmiotów, niezależnie od posiadanej formy prawnej, z uwzględnieniem poniższych przepisów rozporządzenia. W § 2 pkt 5 zmienionego rozporządzenia wprowadzono następujący przepis: „gminie – w przypadku operacji dotyczącej budowy mikroinstalacji prosumenckich wykorzystujących odnawialne źródła energii, służących do wytwarzania energii, w szczególności energii elektrycznej lub ciepłej, z przeznaczeniem na potrzeby własne, zwanych dalej „mikroinstalacjami prosumenckimi” i dalej w § 3 ust 4 „Operacja dotycząca mikroinstalacji prosumenckich, oprócz budowy mikroinstalacji prosumenckich na obiektach użyteczności publicznej, może być realizowana również na obiektach niebędących obiektami użyteczności publicznej, pod warunkiem, że wytworzona energia elektryczna lub ciepła będzie wykorzystana wyłącznie na potrzeby gospodarstw domowych.”

Mając na uwadze powyższe należy na etapie projektowania operacji określić racjonalne zapotrzebowanie na energię elektryczną lub ciepłą dla danego obiektu pełniącego funkcję użyteczności publicznej. W przypadku projektowania mocy mikroinstalacji, które będą używane osobom fizycznym projektant powinien uwzględnić zapotrzebowanie danego gospodarstwa domowego na energię elektryczną lub ciepłą.

23. Czy mieszkańcy mogą partycypować w kosztach instalacji - 10% kosztów kwalifikowalnych + podatek VAT, Jeśli tak, to czy powinni być współwłaścicielami instalacji, czy będzie to darowizna na rzecz gminy?

Pomoc w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” w omawianym zakresie przyznana będzie gminie. Gmina powinna w 100% zapewnić sfinansowanie realizacji operacji w ramach własnego budżetu.

24. Czy do wniosku winny być dołączone warunki przyłączenia instalacji OZE wydane przez zakład energetyczny dla każdego uczestnika projektu.

Nie przewiduje się konieczności dołączania do wniosku o przyznanie pomocy warunków przyłączenia instalacji OZE, wydawanych przez zakład energetyczny dla każdego uczestnika projektu.

25. Załącznikiem mają być mapy i szkice sytuacyjne czy należy przez to rozumieć naniesienia na mapy geodezyjne lokalizacji poszczególnych instalacji we wsiach. Czy szkic ma określać posadowienie urządzeń na nieruchomości np. południowa połać dachu budynku mieszkalnego.

Szkice i mapy sytuacyjne powinny być na tyle szczegółowe, aby na ich podstawie można było zidentyfikować zakres planowanych do wykonania prac, określić miejsce realizacji operacji i planowanych robót oraz sprawdzić przedmiar robót.

26. Czy umowa użyczenia to wystarczający tytuł prawny, o którym mowa w oświadczeniu składanym wraz ze zgłoszeniem mikroinstalacji do zakładu energetycznego? Czy tytułem prawnym do mikroinstalacji może być umowa zawarta z gminą o udział w projekcie?

Do zgłoszenia, o którym mowa w art. 7 ust. 8d4 ustawy - Prawo energetyczne podmiot ubiegający się o przyłączenie mikroinstalacji do sieci dystrybucyjnej jest obowiązany dołączyć oświadczenie następującej treści:

„Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny oświadczam, że posiadam tytuł prawny do nieruchomości na której jest planowana inwestycja oraz do mikroinstalacji określonej w zgłoszeniu.”.

Spełnienie warunku posiadania odpowiedniego tytułu prawnego jest rozpatrywane indywidualnie przez każdy zakład energetyczny. Takim tytułem prawnym może być prawo własności lub współwłasności nieruchomości gruntowej lub lokalu mieszkalnego, prawo użytkowania wieczystego, umowa dzierżawy, umowa najmu czy też użyczenia, a także inne prawa rzeczowe lub obligacyjne.

Umowa użyczenia, dzierżawy lub inna forma umowy cywilnoprawnej, w tym „umowa

o udział w projekcie”, jeśli zawiera w sobie wyraźne prawo do dysponowania przez wnioskodawcę mikroinstalacją (z prawem do pobierania pożytków), zawarta przez przyszłego „prosumenta” z prawowitym właścicielem mikroinstalacji, powinny być uznawane przez zakłady energetyczne jako wystarczający dokument potwierdzający tytuł prawny do mikroinstalacji.

Odpowiedzi na pytania dotyczące wsparcia mikroinstalacji prosumenckich w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” objętego PROW na lata 2007-2013 w zakresie przepisów dotyczących sektora energetycznego

27. Uwzględniając obowiązujące przepisy ustawy Prawo energetyczne - czy zgłoszenie do zakładu energetycznego powinien złożyć rolnik - osoba fizyczna?

Zgłoszenie mikroinstalacji do zakładu energetycznego powinien dokonać ten u kogo będzie fizycznie zainstalowana mikroinstalacja i kto jest przyłączony do sieci jako odbiorca końcowy energii (ta osoba, która ma już podpisaną umowę z zakładem energetycznym na świadczenie usług w zakresie dostaw energii elektrycznej do danego gospodarstwa domowego).

28. Jeśli beneficjentem działania będzie gmina, a zamontowane urządzenia będą jej własnością tj. będzie to mienie komunalne, umową użyczenia zostanie przekazany majątek gminy do bezpłatnego użytkowania, to jeśli użytkownik wyprodukuje więcej energii niż zużyje i sprzeda ją do zakładu energetycznego kto powinien otrzymać zapłatę za sprzedaną energię - gmina jako właściciel czy użytkownik? Jaka jest rola gminy?

W ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” objętego PROW na lata 2007-2013 możliwe jest dofinansowanie mikroinstalacji prosumenckich. Przez mikroinstalację prosumencką należy rozumieć instalację odnawialnego źródła energii umożliwiającą wytworzenie energii, w tym elektrycznej lub ciepłej w ilości nie większej niż wynosi zużycie tej energii przez gospodarstwo domowe lub obiekt użyteczności publicznej, przy czym łączna moc zainstalowana tej instalacji nie może przekroczyć 40 kW mocy elektrycznej lub 120 kW mocy ciepłej w przypadku jednoczesnego wytwarzania ciepła i energii elektrycznej. Oznacza to, że jednym z podstawowych warunków uzyskania dofinansowania w ramach przedmiotowego działania jest zużycie wyprodukowanej energii w 100% na potrzeby własne danego użytkownika mikroinstalacji.

29. W obecnym stanie prawnym brak możliwości odbioru wcześniej wyprodukowanej energii (przesłanej do sieci). Czy odbierając nadwyżki wcześniej wyprodukowanej energii odnawialnej rolnik będzie musiał dopłacić do tej energii 20 % jej wartości?

W przypadku mikroinstalacji prosumenckich dofinansowywanych w ramach PROW 2007-2013, z założenia cała ilość energii będzie używana na potrzeby własne, wówczas nie będzie dochodziło do sprzedaży energii. Obowiązujące do 31 grudnia 2015 r. przepisy w zakresie odnawialnych źródeł energii (w ustawie - Prawo energetyczne) nie przewidują możliwości odbioru wcześniej wyprodukowanych nadwyżek z sieci, czyli prosument (osoba fizyczna nie będąca przedsiębiorcą) wytwarzając energię i

wprowadzając ją do sieci dokonuje jej sprzedaży po cenie równiej 80% średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym z roku poprzedniego. Uchwalona przez Sejm RP 20 lutego 2015 r. ustawa o odnawialnych źródłach energii przewiduje zmiany w tym zakresie. Od 1 stycznia 2016 r., tj. od dnia wejścia w życie przepisów rozdziału 4, w szczególności art. 41 ust. 14 ustawy o odnawialnych źródłach energii:

„Rozliczenie z tytułu różnicy między ilością energii elektrycznej pobranej z sieci a ilością energii elektrycznej wprowadzonej do tej sieci, w danym półroczu, między wytwórcą energii elektrycznej, o którym mowa w art. 4 ust. 1, w art. 19 ust. 1 oraz w art. 41 ust. 1 pkt 3, a sprzedawcą zobowiązanym odbywa się na podstawie umowy sprzedaży energii elektrycznej, o której mowa w art. 5 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy – Prawo energetyczne. Rozliczenia tego dokonuje się na podstawie rzeczywistych wskazań urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych.”

Uwzględniając powyższe będzie możliwe „magazynowanie okresowych nadwyżek energii elektrycznej w sieci”, a następnie ich odbieranie np. w okresach braku produkcji energii. Należy jednak pamiętać, że za odbiór energii z sieci będzie obciążony opłatami z tytułu świadczenia usług dystrybucyjnych przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej.

30. Czy rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” objętego PROW na lata 2007–2013 zobowiązuje beneficjenta działania (w przypadku budowy mikroinstalacji prosumenckich wykorzystujących odnawialne źródła energii) do montowania dwóch liczników?

Zasady uzyskania dofinansowania w zakresie budowy mikroinstalacji prosumenckich określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi *w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” objętego PROW na lata 2007-2013 nie nakładają na beneficjenta działania obowiązku montażu dwóch liczników. Należy podkreślić, że zasady przyłączania mikroinstalacji do sieci, w tym opomiarowania wytwarzanej energii określają przepisy ustawy – Prawo energetyczne, a w szczególności jej art. 7, który wskazuje że:*

- w przypadku gdy moc mikroinstalacji, o przyłączenie której ubiega się podmiot, nie jest większa niż moc określona w wydanych warunkach przyłączenia, przyłączenie do sieci odbywa się na podstawie zgłoszenia, po zainstalowaniu odpowiednich układów zabezpieczających i układu pomiarowo-rozliczeniowego,
- koszt instalacji układu zabezpieczającego i układu pomiarowo-rozliczeniowego ponosi operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego,
- za przyłączenie mikroinstalacji do sieci dystrybucyjnej nie pobiera się opłaty.

31. Czy systemy fotowoltaiczne muszą mieć zainstalowane baterie z akumulatorem(system off-grid)? Czy musi być określona ilość akumulatorów?

Nie jest wymagane aby, wybudowana w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” objętego PROW 2007-2013 mikroinstalacja posiadała zainstalowane magazyny energii (akumulatory). Od 1 stycznia 2016 r. wraz z wejściem w życie art. 41 ust 14 ustawy o odnawialnych źródłach energii będzie możliwe „magazynowanie okresowych nadwyżek energii elektrycznej w sieci”, a następnie ich odbieranie, np. w okresach braku produkcji energii (patrz pytanie/odpowiedź nr 29). Jeżeli jednak beneficjent uzna za konieczne i uzasadnione zainstalowanie wraz z budową mikroinstalacji magazynów energii koszty związane z realizacją takiej operacji należy uznać za koszty kwalifikowalne. Akumulatory mogą zatem stanowić koszt kwalifikowany operacji, jeśli ich zakup jest podyktowany np. koniecznością okresowego kompensowania braków dostarczanej energii elektrycznej z głównego źródła (mikroinstalacji prosumenckiej).

Zgodnie z art 2. pkt 13 lit a ustawy o odnawialnych źródłach energii instalacja odnawialnego źródła energii to instalacja stanowiąca wyodrębniony zespół urządzeń służących do wytwarzania energii i wyprowadzania mocy, przyłączonych w jednym miejscu przyłączenia, w których energia elektryczna lub ciepło są wytwarzane z odnawialnego źródła energii, a także magazyn energii elektrycznej przechowujący wytworzoną energię elektryczną, połączony z tym zespołem urządzeń.

Wyliczenie ilości, a raczej pojemności magazynów energii (akumulatorów) jest uzależnione od przewidywanego czasu wykorzystywania energii z akumulatorów oraz ilości energii zużywanej z akumulatorów. Właściwy dobór pojemności akumulatora do potrzeb danego odbiorcy energii może być dokonany np. w oparciu o analizę profilu zużycia energii.